

Metodický pokyn

k § 1 a § 3 zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov k povinnosti používať ERP na evidenciu tržieb pri predaji tovaru alebo poskytnutí služby uvedenej v prílohe č. 1 zákona na rôznych jednorazovo organizovaných podujatiach

Zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 289/2008 Z. z.“) sa v súlade s § 1 ods. 2 vzťahuje na fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá na základe oprávnenia na podnikanie [§ 2 ods. 2 Obchodného zákonníka] prijíma tržbu za predaný tovar alebo poskytnutú službu uvedenú v prílohe č. 1 na predajnom mieste v hotovosti; zákon sa vzťahuje aj na podnikateľa s trvalým pobytom alebo sídlom mimo územia Slovenskej republiky, ak predáva tovar alebo poskytuje taxatívne uvedenú službu na území Slovenskej republiky.

Podnikateľom je podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka:

- a) osoba zapísaná v obchodnom registri,
- b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

(ďalej len „podnikateľ“).

Tržbou je podľa § 2 písm. h) zákona č. 289/2008 Z. z. okrem platby prijatej z predaja tovaru alebo z poskytovania služby na predajnom mieste **v hotovosti** aj platba prijatá **inými platobnými prostriedkami nahrádzajúcimi hotovosť**, najmä elektronickými platobnými prostriedkami alebo poukážkou oprávňujúcou na nákup tovaru alebo poskytnutie služby; tržbou je aj platba prijatá ako preddavok.

Elektronickým platobným prostriedkom je okrem platobnej (bankomatovej) karty napr. aj čipová karta (čip) alebo dobíjacia karta organizátora podujatia, ktoré majú hodnotu vyjadriteľnú v platnej mene euro a z ktorej sa platená suma automaticky odrátava.

Poukážkou oprávňujúcou na nákup tovaru alebo poskytnutie služby je napr. aj jednorazová nákupná poukážka vydaná pre konkrétnu akciu alebo žetón, ktoré sú vydávané v rôznych hodnotách (napr. 2 €, 5 €, 10 €, atď.), ako aj alternatívne meny (lokálne platidlo živec, groš, toliar a pod.), vydané napr. obcou alebo organizátorom podujatia v rôznych hodnotách a ktoré sú zvyčajne zamieňané za eurá v pomere v 1:1.

Ak tovar predáva alebo službu uvedenú v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z. poskytuje podnikateľ, je podľa § 3 ods. 1 povinný tržbu bezodkladne evidovať v elektronickej registračnej pokladnici (ďalej len „ERP“) a ihneď po vytlačení odovzdať zákazníkovi pokladničný doklad,

spĺňajúci minimálne náležitosti podľa § 8 ods. 1 zákona č. 289/2008 Z. z. **Podnikateľ nesmie zákazníkovi vydať namiesto pokladničného dokladu iný doklad**, ktorý obsahuje informácie o cene, napr. predbežný doklad, informatívny doklad.

Príklad

Fyzická osoba, ktorá vyrába bábiky a iné výrobky zo šúpolia, podniká na základe živnostenského oprávnenia so zameraním na ľudovo – umeleckú výrobu. Svoje výrobky dodáva ÚLUV-u (úhrada faktúry bezhotovostne), ale ich predáva aj na jarmokoch, pričom tržbu prijíma v hotovosti.

Živnostníčka je povinná pri prijímaní tržieb v hotovosti používať ERP.

Výnimky z povinnosti používať ERP na evidenciu tržieb podľa § 3 ods. 2 zákona č. 289/2008 Z. z.

V § 3 ods. 2 zákona č. 289/2008 Z. z. sú uvedené výnimky z povinnosti evidovať tržbu pri predaji tovaru alebo poskytnutí služby uvedenej v prílohe č. 1. Povinnosť evidovať tržbu v ERP sa napr. nevzťahuje na predaj tovaru alebo poskytnutie služby podnikateľom, ktorý je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ani na predaj tovaru alebo poskytnutie služby prostredníctvom automatov. V prípade jednorazových akcií môže ísť napr. o použitie automatov na predaj potravín, drogistického alebo iného spotrebného tovaru a parkovacích automatov.

Prípady, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť používať ERP

1. Osoby, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie

Príspevkové organizácie alebo združenia fyzických alebo právnických osôb [§ 18 Obchodného zákonníka], ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie, nie sú podnikateľmi podľa § 2 Obchodného zákonníka, a preto nie sú povinné používať pri predaji tovaru alebo pri poskytovaní služby uvedenej v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z. ERP.

Obec je podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov orgánom miestnej samosprávy, pričom môže podľa § 4 ods. 3 písm. k) tohto zákona vykonávať aj vlastnú podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce. Ak obec ako právnická osoba predáva tovar iba v rámci svojej hlavnej činnosti, nie je povinná používať pri predaji tovaru ERP.

Príklad

Obec predáva občerstvenie pri príležitosti výročia založenia mesta (alkoholické nápoje, čaj, kávu, chlieb s masťou a cibuľou atď.).

Pretože obec uvedenú činnosť nevykonáva v rámci svojej podnikateľskej činnosti, nie je povinná použiť na evidenciu tržieb ERP.

Ak obec zriadila s. r. o., ktorá okrem iného zabezpečuje na akciách organizovaných obcou predaj občerstvenia, je s. r. o. povinná používať ERP.

2. Poskytovanie služieb, ktoré nie sú uvedené v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.

Pokiaľ ide o službu, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z., nie je podnikateľ povinný používať na evidenciu tržieb ERP.

Povinnosť evidovať tržbu v ERP sa napr. nevzťahuje na podnikateľa, ktorý poskytuje účastníkom podujatia ubytovanie a s tým spojené služby, prevádzkuje toalety, šatne, úschovne cenných predmetov a pod.

Príklad

Cirkus organizuje v obci tri vystúpenia. Činnosť cirkusu spadá podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností pod kód 90.01 – Scénické umenie.

Na podnikateľa sa nevzťahuje povinnosť postupovať podľa zákona č. 289/2008 Z. z., pretože neposkytuje službu uvedenú v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.

3. Predaj vstupeniiek, nákupných poukážok, dobijacích kariet, lokálnej meny a pod.

Pokiaľ podnikateľ poskytuje službu uvedenú v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z., napr. prevádzkuje kúpalisko (kód 93.11 - Prevádzka športových zariadení, a to len pri prevádzke krytých a nekrytých kúpalísk), pri predaji vstupenky na kúpalisko je povinný evidovať tržbu v ERP.

Predaj vstupeniiek na rôzne kultúrne, spoločenské, športové a iné podujatia nepodlieha povinnosti evidencie v ERP, nakoľko nejde o predaj tovaru ani o poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.

Príklad 4

Organizátor hudobného festivalu predával na tohoročnom festivale vstupenky na budúci rok, pričom poskytoval zľavu.

Pri predaji vstupeniiek v hotovosti nie je organizátor povinný použiť ERP, pretože nepredáva tovar ani neposkytuje službu uvedenú v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.

Podnikateľ nie je povinný v ERP evidovať ani predaj nákupných poukážok, žetónov, rôznych lokálnych mien (živec, groš, toliar), oprávňujúcich na nákup tovaru alebo na poskytnutie služby, predaj čipovej karty, resp. dobijacej karty organizátora podujatia alebo jej dobitie (ďalej len „platobný prostriedok“). V uvedených prípadoch nejde o predaj tovaru ani o poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1 zákona 289/2008 Z. z.

Z uvedeného vyplýva, že **podnikateľ nie je povinný odovzdať zákazníkovi pokladničný doklad** napr. **pri predaji nákupnej poukážky, žetónu, lokálnej meny**, oprávňujúcej na nákup tovaru alebo na poskytnutie služby, **ale až pri platbe platobným prostriedkom za prevzatý tovar alebo poskytnutú službu uvedenú v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.**

Príklad 5

Podnikateľ prevádzkuje lunapark (Príloha č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z. - kód 93.21). So 6 atrakciami (kolotoč, strelnica, twister, bludisko, lopping, autodrom) sa zúčastní na hodoch, pričom zákazníci sa preukazujú zaplatením vstupného žetónom pri vstupe na atrakciu. Pri kúpe žetónu nie je podnikateľ povinný použiť ERP, nakoľko žetón nie je tovarom a predaj platobných prostriedkov (žetónov) nie je službou uvedenou v prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.

Vzhľadom na to, že činnosť lunaparku je službou uvedenou v prílohe č. 1 k zákonu č. 289/2008 Z. z., **podnikateľ je povinný vydať zákazníkovi pokladničný doklad pri poskytnutí služby na jednotlivých atrakciách.**

Príklad

Účastníci športového podujatia boli oprávnení zakúpiť si občerstvenie iba prostredníctvom dobijacej karty organizátora, ktorú bolo možné nabiť a dobiť iba v hotovosti (5 €, 10 €, 20 €, 50 €).

Pri predaji karty alebo pri jej dobití nemusel organizátor podujatia použiť ERP, pretože nešlo o predaj tovaru a ani o poskytnutie služby podľa prílohy č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z.

Pri platbe za občerstvenie kartou organizátora bol podnikateľ, ktorý predával tovar, povinný prijatú tržbu zaevidovať v ERP a odovzdať zákazníkovi pokladničný doklad.

4. Osoby, ktoré predávajú autorské diela

Využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti chránených osobitnými zákonmi (zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom [ďalej len „autorský zákon“] ich pôvodcami vrátane vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov [ďalej len „živnostenský zákon“] nie je živnosťou.

Autor podľa autorského zákona je oprávnený predať nielen originál svojho diela, ale aj jeho rozmnoženiny (napr. pomalovaný keramický hrnček).

Tvorivá duševná činnosť - tvorba autorských diel chránených autorským zákonom a ich následné rozširovanie predajom sa nepovažuje za podnikanie podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka a preto sa na autora nevzťahuje povinnosť používať ERP podľa § 1 ods. 2 zákona č. 289/2008 Z. z.

Príklad

Maliar, ktorý vykonáva činnosť podľa autorského zákona, predáva na trhovom mieste nielen svoje obrazy, ale aj diela iného autora (fotografie).

Pri predaji vlastných diel nie je predávajúci povinný použiť na evidenciu tržieb ERP, pretože nie je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Na evidenciu tržieb za predaj diel iného autora (umeleckého fotografa), ak ich predáva na základe živnostenského oprávnenia, je povinný použiť ERP.

5. Osoby, ktoré predávajú tovar alebo poskytujú službu podľa prílohy č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z. bez oprávnenia na podnikanie

Podľa § 3 ods. 4 živnostenského zákona živnosťou nie je predaj nespracovaných alebo spracovaných rastlinných a živočíšnych výrobkov z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti fyzickými osobami a predaj lesných plodín. **Na predaj ovocia, zeleniny a kvetov**, ktoré sa predávajú na prenajatom mieste na trhovisku alebo v tržnici, **ak doba prenájmu je dlhšia ako 30 dní v kalendárnom roku, alebo** v pojazdnej predajni, prípadne iným **ambulantným spôsobom, ak sa predaj uskutočňuje viac ako 30 dní v kalendárnom roku, vzťahuje sa zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov.**

Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
August 2014